

Tonya

– M. Kuvancı · 07 Mayıs 2009

Güneşli bir mayıs sabahı indik otobüsten Vakfıkebir otagarında. Otagar dediğim sekiz on ahşap kulübe, küçük bir meydan. Çantalarımız elimizde, yürüdük Tonya durağına doğru. Türkiye her yerinde yol boyunca resimlerini gördüğümüz o meşhur Vakfıkebir ekmeğinin kokusu ve kendisi karşılıyor bizi çarşı içine girer girmez.

Karadeniz sahil yolu İlçenin denizle irtibatını koparmış hemen hemen; ama rüzgarın getirdiği o bildik deniz kokusu yetiyor bize.

Tonya durağında fazla beklemeden çıktık yola. Denizden uzaklaşıyoruz yavaş yavaş. Fol Deresi boyunca ilerliyoruz 755 rakımlı ilçeye doğru. Fındık bahçeleri arasından geçiyor arabamız. Yolun bir yanı çağıl çağıl akan dere ve dereye tepeden bakan bir uçurum, bir yanı dağın yamacı... İlerledikçe çayırlar karşılıyor bizi. Yemyeşil otlaklar ve onları bir bayram yeri gibi süsleyen sarı çiçekler...

Mısır ekimi yapılmış tarlalardan taze toprak kokusu geliyor. Yol kenarındaki tarlalarda çiçeğe kesmiş kara lahanalar çorba için geç kaldığını ifade ediyor. Tonya'nın taze mısır ekmeği gözümde tütüyor bir yandan.

İlçeye yaklaştıkça güneş de kayboluyor yavaş yavaş. Güneşli havanın yerini Karadeniz'in o tanıdık havası alıyor. İlçenin arkasındaki dağların tepesi dumanlanmış. Belli ki çok geçmeden incek sis Tonya'ya.

Tonya'nın sıcak ekmeği, taze dilim peyniri ve tereyağıyla yapıyoruz kahvaltımızı. Bu arada turşu kavurmasını da unutmamak gerek. Temiz dağ havasını ciğerlerimize çekerken, şehir hayatının içimize sindirdiği havayı atmaya çalışıyoruz.

İlçenin tek konaklama yeri öğretmen evindeyiz. Şehre tepeden bakıyor odamız. Meydanda havuzlu saat kulesi. İlçenin merkezi her an gözetimimiz altında. Sakin bir gün yaşıyor Tonya; ama kahveler dolu gördüğüm kadarıyla.

Latifoğlu Cafer'in bakkal market karışımı dükkanına iniyorum. İçten bir karşılama yörenin tüm özellikleriyle. Karadeniz'in kendine has çayını içerken sohbeta dalıyoruz havadan sudan, memleket meselelerinden.

Tezgahın üzerindeki koz helvası çekiyor dikkatimi. Elime alıp şöyle bir baktığımda geliyor hemen açıklama. "Bizim buraların meşhur cevizli koz helvası. Macun gibidir, çatalla yersin." "Biliyorum, diyorum. Benim çocukluğumun helvası. Eskiden köylere, düğünlere gelirdi bu helva. Bizim için düğünlerin en zevkli yanı helvacıdan koz helvası alıp yemekti harçlıklarımızla. Kocaman bakır teknelerde gelirdi helva

ve satrla kesilip tartllyp satllyrdy. Őimdiki gibi aklyřkan deęildi, daha katlydy ve bol cevzliydy."

Konak Pide Salonu'nda bir Trabzon pidesi yemedenden ayrılmak olmaz buradan. Bir de kemeğe ustalarını bulup kulaklarımızın pasını attırmamız lazım. Haa, ilçenin tek demircisine gidip ateşte kor haline gelen demiri ve ona Őekil veren ustayı izlememek de olmaz.

Sis bastırdı ilçeye. Hafif bir çise var. "İki gün üst üste güneş göremezsin burada." diyor biri. Bir başkası alıyor sözü "Bizim memleket gibisi var mı? Geçen yıl İzmir'e gittim, yirmi gün yağmur yüzü görmedim."

Her haliyle güzel Karadeniz. Yeşiliyle, yağmuruyla, havasıyla, suyuyla...